SOKÓŁ NA ŚLĄSKU

CZOŁEM

Czasopismo dla członków Związku Sokołów Polskich Dzielnicy Śląskiej

Wychodzi co miesiąc — Numer niniejszy kosztuje 20 groszy — Konto czekowe: P. K. O. Katowice 301 550 — Telefon numer 613

Sekretarjat dzielnicowy, Redakcja i Administracja mieszczą się w Katowicach ul. Ks. Damrotha 8, parter prawa

Rok X *** **Katowice, czerwiec 1931 roku** *** **Numer 6**

SOKOŁOWI W CIESZYNIE

na 40-lecie.

Rok 1891 zapisał się złotemi literami na karcie dziejów prastarej siedziby piastowskiej — Cieszyna.

Garstka patrjotów, którym dobro ludu polskiego, jego mowa, pieśni i zwyczaje, głęboko leżały w sercach, chcąc wzmocnić i zahartować ten potulny ludek na siłach fizycznych i duchowych, zrozumiała, że nie tylko sama oświata potrafi go ochronić przed zalewem czesko-niemieckim, że temu ludowi trzeba stworzyć coś, co go zrobi odpornym, aby te fale niemieckie i czeskie mogły się rozbijać o zahartowane ciała i dusze ludu śląskiego. Z potulnego i dobrodusznego ludu należało wykrzesać ciała granitowe, dusze opancerzone w silną i nieugiętą wolę.

Idąc śladami Lwowa i Krakowa zakładają organizatorzy ruchu oświatowego w r. 1891 Tow. gimn. „Sokół."

Sokół, ugruntowawszy się na terenie Cieszyna, nie ograniczył swej pracy na sam Cieszyn, lecz rozpoczął akcję na całym terenie Śląska Cieszyńskiego. Z inicjatywy gniazda cieszyńskiego powstaje cały szereg gniazd sokolich, nad któremi ono patronuje, śpieszy zawsze z pomocą, udziela rad i wskazówek.

Do wybuchu wojny t. j. do r. 1914 dzięki właśnie sokołowi cieszyńskiemu na terenie Śląska Cieszyńskiego powstało ... gniazd sokolich.

Z wybuchem wojny, za inicjatywą tegoż gniazda, tworzy się legion śląski, który zapisał się chlubnie w historji walk II brygady legionowej.

Po wojnie, pierwszy zrywa się do pracy, tworzy oddziały ochotnicze w walkach o wolność Śląska Cieszyńskiego w czasie najazdu czeskiego.

Po nieszczęśliwym podziale Śląska Cieszyńsk., za jego inicjatywą i przy jego pomocy, powstają do życia zamarłe gniazda po stronie czeskiej. Cieszyn oddziaływuje na gniazda w pozostałej części Śląska przy Polsce, śpieszy zawsze i wszędzie z pomocą. W r. 1924 Śląska Cieszyński przyłączono do Dzieln. Śląskiej, dzięki zabiegom i staraniom Sokoła Cieszyńskiego. Po przydzieleniu powstaje w Cieszynie Okręg. I znów Sokoli z gniazda cieszyńskiego, stanowiąc większość Zarządu Okręgu, borykają się z zorganizowaniem Okręgu, biorąc lwią część prac na swe barki. Uwieńczeniem ich pracy to powstanie szeregu nowych Gniazd.

Taki jest krótki przebieg historji Sokoła cieszyńskiego, w ciągu jego czterdziestolecia.

Słusznie też należy się Gniazdu cieszyńskiemu, by w dniu obchodu 40-letniego jubileuszu, Sokolstwo całej Dzielnicy złożyło mu zasłużony hołd i życzenia dalszej owocnej pracy.

Poczuwam się do miłego obowiązku z tego miejsca zaapelować do Sokolstwa całej Dzielnicy, by gremjalnie przybyło w dniu 20 bm. na gody jubileuszowe do Cieszyna.

Zarazem składam imieniem własnem i redakcji Gniazdu - Jubilatowi hołd okrzykiem **Czołem!** oraz życzenia dalszego pomyślnego rozwoju.

A. Zontek.

DZIAŁ URZĘDOWY

KOMUNIKATY PRZEWODNICTWA DZIELNICY.

30. Życzenia z okazji 10-lecia Powstania.

Prezes Związku dh Adam Zamoyski przesłał na ręce Prezesa Dzielnicy życzenia dla Sokolstwa naszej Dzielnicy z okazji 10-lecia III. powstania Śląsk., następującej treści:

„Imieniem Związku i swojem w dniu obchodu rocznicy powrotu Śląska do Macierzy, składamy Wam Druhu Prezesie i Dzielnicy wyrazy hołdu za długoletnią pracę patrjotyczną oraz zbiorowy wysiłek sokoli, którym urzeczywistniły się wiekowe marzenia ludu śląskiego.

Czołem!

(—) dh **Adam Zamoyski.**"

31. W sprawie funduszu Zlotowego.

Celem zebrania odpowiednich funduszy na urządzenie Zlotu Dzielnicowego w roku 1932 Zjazd Rady Dzielnicowej w dniu 19 kwietnia br. uchwalił zwrócić się do Gniazd Sokolich i ich członków, z apelem o zbieranie dobrowolnych składek.

Wykonując powyższą uchwałę, Przewodnictwo Dzielnicy zwraca się do Zarządów Gniazd i poszczególnych członków z gorącym apelem, o zebranie funduszu zlotowego.

Urządzenie Zlotu, według przypuszczalnych obliczeń, będzie kosztowało przeszło 15.000 złotych. Dzielnica jest w tem trudnem położeniu, że trudno jej będzie koszta te pokryć, tem więcej, że wobec ogólnego kryzysu gospodarczego nie może liczyć na żadne subwencje instytucyj.

Wobec tych stosunków, musimy sami między sobą zebrać potrzebny fundusz, co przy dobrych chęciach i odrobinie woli ze strony Zarządów Gniazd i Członków da się uskutecznić.

Przewodnictwo jak Zarząd tak i Rada Dzielnicy, znając ciężkie położenie członków i Gniazd, z powodu kryzysu gospodarczego, nie chciały na ten cel nałożyć na członków ustalonego podatku, jednak przekonane były, że nikt z członków Sokoła nie odmówi dobrowolnej, chociażby najskromniejszej daniny na cele Zlotu.

W tem przekonaniu zwraca się Przewodnictwo Dzielnicy do Was kochani Druhowie i Druhny z gorącą prośbą o pomoc finansową do zorganizowania Zlotu.

Do Zarządów Okręgów i Gniazd odnosimy się z apelem, by wspomagając Dzielnicę przy nadarzających się okolicznościach, zachęcały członków do składania dobrowolnych datków na fundusz Zlotowy.

Wszelkie datki prosimy przekazywać na nasze konto P. K. O. Nr. 301.550, z dopiskiem „fundusz zlotowy". — Listy składkowe z nazwiskami ofiarodawców prosimy przesyłać do Sekretarjatu Dzieln., które stale będziemy ogłaszać w organie.

Za Przewodnictwo Dzielnicy:
(—) **Józef Dreyza** prez. (—) **Jan Smoczyk** skarb.
Za komisję zbierania funduszu zlotowego:
(—) **T. Kowalczyk**, przewodniczący.

Wykaz Nr. 1.

wpłaconych datków na fundusz złotowy:

1. Prezes dh Józef Dreyza	zł	500.—
2. wicepr. dh Tomasz Kowalczyk	zł	400.—
3. dh Augustyn Skopek, prezes Sokoła Szopienice	zł	200.—
4. dh Inż. Roman, Katowice	zł	50.—
5. dh dr Wróblewski, wicepr. Sokoła I, Katowice	zł	25.—
Razem:	zł	1.175.—

Zlot Sokoli w Cieszynie.

W dniach 20 i 21 czerwca br. odbędzie się w Cieszynie z okazji 40-lecia tamtejszego gniazda — **Zlot Cieszyńskiego** Okręgu Sokolego, na który za wiedzą i aprobatą władz sokolich zaproszone są gniazda i okręgi Dzielnicy Krakowskiej i Śląskiej. Przypadek zdarzył, że w tym samym czasie urządza miasto Cieszyn uroczyste otwarcie własnych zbiorów muzealnych i zbiorów im. ks. J. Londzina, połączone ze zjazdem muzeologów z całej Polski, jakoteż odsłonięcie pomnika pierwszego księcia cieszyńskiego Mieszka I. Obie uroczystości i sokola i miejska — nie przeszkadzają sobie wzajemnie, raczej uzupełniają się i potęgują walory wielkiego święta kresowego. — Program obu imprez jest następujący:

Sobota 20 czerwca br.

1. Godz. 20: Akademja Sokola w Teatrze Miejsk.
2. „ 21: Zabawy towarzyskie.

Niedziela 21 czerwca br.

1. Godz. 6: Próby ćwiczeń na boisku gimnazjaln.
2. „ 8: Nabożeństwo sokole w kościele parafjalnym i kościele ewang.
3. „ 9: Wykład hist. Ziemi Cieszyńskiej — dyr. Popiołka.
4. „ 10: Otwarcie Muzeum Miejskiego.
5. „ 10,30: Zakończenie prób ćwiczeń i formowanie pochodu na boisku.
6. „ 11: Pochód sokoli z boiska pod pomnik.
7. „ 11,30: Odsłonięcie pomnika Mieszka I.
8. „ 12,30: Pochód sokoli ulicami na Rynek.
9. „ 13,14: Przerwa obiadowa.
10. „ 15: Posiedzenie zjazdu muzeologów.
11. „ 15,30: Publiczne ćwiczenia na boisku.
12. „ 18: Festyn i zabawa tow. na boisku.

KOMUNIKATY NACZELNICTWA.

13. Zgłoszenie zastępów zawodniczych na zawody związkowe.

Związkowe zawody gimnastyczne, lekkoatletyczne, pływackie, kolarskie, strzeleckie i w grach, (patrz związk. dodatek techniczny Nr. 1, rok 1931), odbędą się w dniach 25 do 27 czerwca br. w Warszawie (bezpośrednio przed zlotem Dzielnicy Mazowieckiej).

Warunki do powyższych zawodów ogłoszone zostały przez Związek w broszurce „Ćwiczenia i zawody dla druhów, druchen i młodzieży“ na rok 1931 z tem, że jako ćwiczenie wolne do zawodów w zastępach tak Sokołów jak Sokolic obowiązuje I-sza część ćwiczeń wolnych na Zloty 1931/32.

Okręgi zgłoszą zawodników do poszczególnych konkurencyj zawodniczych **do 10 czerwca br. Naczelnictwu Dzielnicy.**

Zawodów eliminacyjnych do ćwiczeń gimnastycznych Dzielnica nie przeprowadza. Zestawienie zastępów uskutecznią Naczelnictwa okręgowe u siebie przez przeprowadzenie eliminacyj w okręgu. —

Zawodników należy zgłaszać w tym porządku, w jakim są ogłoszone zawody w Zw. dod. Tech. Nr. 1/31.

Zarazem w myśl zarządzenia Naczelnictwa Związku, apeluje się do dhów Naczelników i Naczelniczek okręgowych, by w tym samym terminie zgłaszali się na sędziów do powyższych zawodów.

Zawodnicy i sędziowie otrzymają w Warszawie tylko bezpłatne kwatery.

Muzykę do ćwiczeń wolnych na fortepian tak Sokołów jak Sokolic w myśl komunikatu Naczelnictwa Związku, można nabywać w Związkowej komisji dostaw sokolich, Warszawa, Nowy Świat 40.

14. Zgłoszenia na kurs Dzielnicowy.

Dotąd zgłoszono na kurs Dzielnicowy 30 drhów i 18 druchen.

Termin zgłoszeń **przedłuża sie do 15-go czerwca br:**

Kurs odbędzie się w dniach od 6 do 24 lipca br. włącznie w Żywcu.

Uczestnicy kursu stawią się dnia 6 lipca br. w godzinach przedpołudniowych w Żywcu gmach Sokoła.

Na dzień 6 lipca br. należy zaopatrzyć sie w żywność.

Utrzymanie całodzienne będzie kosztowało według przypuszczalnych obliczeń 4.— zł dziennie. — Należytość na utrzymanie w czasie pobytu na kursie za 18 dni po 4.— zł. czyli 72.— zł wpłacą uczestnicy w pierwszym dniu t. j. 6 lipca br. przy zgłoszeniu się.

Uczestnicy przy zgłoszeniu muszą przedłożyć zaświadczenie gniazda, potwierdzone przez Naczelnictwo Okręgu.

Kursiści zaopatrzą się w:

1. przepisowy strój ćwiczebny, lekkoatletyczny i kąpielowy,
2. możliwie w uroczysty lub polowy strój Sokoli,
3. prześcieradło, małą poduszkę, kołdrę, o ile możności i siennik, oraz przybory toaletowe.
4. przybory do pisania (kajet, ołówek i t. p.)

Kursiści bezwzględnie muszą się poddać regulaminowi, wydanemu przez kierownictwo kursu.

15. Kursa Związkowe.

W myśl ogłoszenia w Przewodniku gimnast. Sokół Nr. 3 z br. oraz okólnika rozesłanego do wszystkich Gniazd i Okręgów, odbędą się w czasie od 4 do 29 sierpnia br. związkowe kursa dwutygodniowe i czterotygodniowe, dla druchen w Kozłówce, dla druhów w Żywcu.

Szczegółowe warunki zgłoszenia i przyjęcia na powyższe kursa były podane w wyżej podanych ogłoszeniach.

Ponieważ Okręgi nie podały dotąd żadnych zgłoszeń, przypomina się Naczelnikom Okręgowym, że zgłoszenia muszą być uskuteczniane przez Naczelnictwo Dzielnicy, z zachowaniem podanych warunków.

16. W sprawie odznaki sportowej.

Państwowy Urząd W. F. i P. W. rozporządzeniem z 19. IV. br. d. 22. 42. Spol. uregulował sprawę upoważnienia Organizacyj do przeprowadzenia zawodów poszczególnych grup o odznakę sportową.

W myśl powyższego rozporządzenia Związek Sokoli oraz Dzielnice mają prawo przeprowadzenia zawodów o odznakę sportową z grupy I. t. j. z gimnastyki.

Inne grupy przeprowadzają poszczególne Związki sportowe i Okręgi tych związków, a to z P. Z. L. A. wzgl. O. Z. L. A. grupy II., III. oraz z IV. wchodzące w skład lekkoatletyki; Polsk. Zw. Narciarski z grupy V. ćwiczenia wchodzące w skład narciarstwa.

P. Z. P. N., piłka nożna; P. Z. Gier Sport., inne gry sportowe; P. Z. Pływacki z grupy I. i III., pływanie; P. Z. Łyżw. z gr. III., łyżwy; Strzelec, strzelanie; P. Z. Szerm., szermierka; Harcerstwo z grupy V. wycieczki i marsze.

Wobec powyższego, aż do dalszych zarządzeń związku, zaleca się by Sokoli stawali do prób sprawności z poszczególnych gałęzi sportu, ogłaszanych publicznie w gazetach przez poszczególne upoważnione związki, zgłoszenia uskuteczniają gniazda, przy równoczesnem zawiadomieniu Okręgu. Naczelnik Okręgu winien prowadzić ewidencję stawających do poszczególnych prób sprawności z wynikiem i zaznaczeniem jaką odznakę dany zawodnik otrzymał, co z końcem roku przy raporcie poda Naczelnictwu Dzielnicy.

Co do próby sprawności z gimnastyki, zostanie wydane osobne zarządzenie.

17. W sprawie przynależności członków do Sokoła i stawania do zawodów.

Wobec tego, że w ostatnim czasie zaszedł między Dzielnicą a jednym z Okręgów spór na tle przynależności poszczególnych jednostek do Sokoła, a należących równocześnie do innych organizacyj sportowych, oraz stawanie tychże jednostek na zawodach sokolich, dany Okręg czując się decyzją Przewodnictwa Dzielnicy interpretującą poszczególne przepisy Statutu Sokolego i regulamin zawodów jakoteż regulaminu P. Z. L. A. pokrzywdzonym, odwołał się do Związku celem rozstrzygnięcia sprawy.

Wydział Techniczny Związku rozpatrzywszy sprawę, wydał następujący pogląd, który również zatwierdziło Przewodnictwo Związku.

„W myśl par. 8. Statutu Tow. Gimn. „Sokół“ osoby należące do innych towarzystw gimnastycznych lub do innych związkowych towarzystw sokolich, członkami Tow. Gimn. „Sokół“ w... być nie mogą“.

Myślą przewodnią powyższego zakazu było to, iż bezcelowe jest równoczesne należenie do dwóch organizacyj mających jednakowe cele i ten sam rodzaj i zakres pracy. Obecnie, kiedy w „Sokole“ oprócz gimnastyki uprawia sie również i sporty, należenie członków „Sokoła“ do klubów sportowych, musi być w myśl powyższego uważane również za bezcelowe oraz niedozwolone.

Natomiast par. 9 regulaminu Polskiego Związku Lekkoatletycznego mówi:

„Osobnik zgłoszony przez którykolwiek klub sportowy do Polskiego Związku Lekkoatletycznego, obowiązany jest do startowania jedynie w barwach danego klubu."

Wynika z powyższego, że Tow. Gimn. „Sokół" traci prawo do swojego członka należącego równocześnie do któregokolwiek klubu, gdyż ten z konieczności musi występować w barwach klubu, a nie „Sokoła".

Ze względów wychowawczych, nie można stwarzać podobnych stosunków, gdyż tolerowanie w „Sokole" członków, którym wolno byłoby nie spełniać pewnych rozkazów i obowiązków sokolich, mogłoby mieć niepożądany wpływ na innych członków.

Związkowy Wydział Techniczny stoi na stanowisku, że członek Tow. Gimn. „Sokół", który zgłosi się do Polskiego Związku Lekkoatletycznego za pośrednictwem klubu sportowego, a nie przez Gniazdo, postępuje nielojalnie względem obowiązków sokolich, powinien być przeto skreślony z listy członków „Sokoła".

Przewodnictwo Związku stanowisko Naczelnictwa Związku uważa za słuszne.

18. **Sokole Zawody w tenisie o Mistrzost. Związku**

Przewodnictwo Związku opracowało regulamin zawodów w tenisie o Mistrzostwo Związku, które składają się z pięciu rodzajów:

a) gra pojedyncza druhów, b) gra podwójna druhów, c) gra pojedyńcza druchen, d) gra podwójna druchen, oraz e) gra podwójna druhów i druchen.

Do zawodów mogą stawać tylko członkowie Sokoła.

Zgłoszenia uskuteczniają gniazda lub sekcje tenisowe, o ile takowe istnieją przy gniazdach.

Przeprowadzenie zawodów może zlecić Związek jednemu z gniazd Sokolich, posiadających sekcję tenisową i należących do Związku tenisowego.

Pierwsze zawody przeprowadzi Sokół w Krakowie 25 do 29 czerwca br. Zgłoszenia należy kierować do Sokoła w Krakowie, ul. Wolska 27 do dnia 18 czerwca br. zawiadamiając o tem Okręg, który zbiorowo zawiadomi Dzielnicę. Do Związku należy przesłać odpis zgłoszenia.

NA ZLOT DO CIESZYNA!

„Dnia 20 i 21 czerwca br. urządza najstarsze gniazdo sokole w województwie Śląskiem w Cieszynie obchód 40-lecia działalności. Bezpośrednia władze sokoła — Cieszyński Okręg Sokoli — zwołuje na te dni zlot Okręgu i zaprasza do współudziału gniazda i okręgi dzielnicy śląskiej i krakowskiej. W tym samym czasie urządza miasto Cieszyn odsłonięcie pierwszego pomnika polskiego w Cieszynie i otwarcie zbiorów muzealnych własnych i po śp. ks. prałacie, senatorze i burmistrzu Józefie Londzinie. Obie uroczystości nie przeszkadzają sobie, lecz uzupełniają się i podnoszą walory pięknego święta kresowego."

Oto sucha notatka dziennikarska, która ukazała się w ostatnich dniach na łamach dzienników polskich. Nam, członkom potężnego Związku Sokolstwa polskiego, bliżej należy poznać dzieje „Sokoła" w Cieszyńskiem, bo wtedy łatwiej będzie nam zdecydować się na wyjazd do Cieszyna na Zlot, by obecnością naszą zadokumentować solidarność Sokolstwa w dążeniu do wzajemnej współpracy i pomocy, by pokrzepić na duchu drużyny cieszyńskie do dalszej pracy, boć wiadomo, że i im ciernie na drodze rozwój powstrzymują, i wreszcie, w zetknięciu się z braćmi - sokołami z za Olzy przekonać się naocznie, że i tam za kordonem polski ruch samozachowawczy nie bardzo mile jest widziany w Pradze.

Polski ruch sokoli objął Śląsk w posiadanie w roku 1891. Dzięki materialnej pomocy dra Jordana i dra Żegoty Krówczyńskiego, prezesa Sokoła we Lwowie, doszło w tym roku do założenia pierwszego gniazda sokolego na ziemi śląskiej w Cieszynie. Lata te, to właściwe zapoczątkowanie zdecydowanego boju o lud i ziemię cieszyńską. Zapoczątkowany przez Stalmacha w r. 1848 ruch odrodzeniowy nie mógł się rozwinąć z powodu licznych przeszkód i z powodu słabych kadr uświadomionej inteligencji. Dopiero, gdy po olbrzymich trudach zdobyto pozwolenie na otwarcie gimnazjum polskiego w Cieszynie, gdy rosnące na sile i ilości gromady narodowo uświadomionego chłopstwa i rzesz robotniczych znalazły wypróbowanych kierowników w licznych związkach i towarzystwach, ruch ten odrodzeniowy niebywale spotężniał i rozwinął się na wszelkie dziedziny życia społecznego. Z powyższych powodów także praca sokoła ograniczała się do r. 1899 do samego Cieszyna, gdy po tym roku rozciągnęła się na cały teren i stworzyła kilkadziesiąt placówek sokolich, przeważnie po tamtej stronie Olzy a więc na terenie najwięcej gorącym. Dzięki poważnej pracy kierowników pracy sokolej staje się w latach przełomowych kilkutysięczna rzesza sokoła poważnem pogotowiem w rękach politycznych wodzów ludności. Tak było w r. 1914, gdy Sokół oddaje wyszkolone drużyny bojowe zjednoczonej ludności na własność, gdy w tym charakterze odchodzi Legion śląski w bój legionowy dzielić losy II brygady z myślą o wolnej i niepodległej i zjednoczonej Polsce. — Tak było w latach przewrotu, walk czesko-polskich walk o Lwów, walk o kresy wschodnie i o Górny Śląsk. We wszystkich formacjach zmartwychwstającej Polski widzimy absolwentów sokolej szkoły przedwojennej, często i gęsto zajmują oni czołowe stanowiska. Z sokolej szkoły wyszedł pierwszy komendant wojsk polskich por. Matusiak Klemens, por. Cieńciała Jan, por. Krzystek, śp. pułk. Przepiliński, śp. kapitan Łysek, por. Szczurek, major Płonka, major Zych itd. itd.

Nie ludność śląska ponosi winę, że kraj później podzielono. W pamiętnej nocy listopadowej w Cieszynie wrócił cały etnograficznie polski kraj do Macierzy, późniejsze błędy piękne dzieło zniekształciły dopiero.

Dziś gdy najstarsze gniazdo w Cieszynie z okazji 40-lecia istnienia przypomina nam swe dzieje i zasługi starszego pokolenia sokolego około rozbudzenia ducha narodowego i około przyłączenia Ziemi Cieszyńskiej do Polski, z serc naszych płyną do nich gorące życzenia:

Czołem, Wam drodzy Sokoli z tej i z tamtej strony Olzy! Czołem Druhom, którzy w ofierze dla wyzwolenia i zjednoczenia Polski krew przelali i życie młode złożyli! Czołem żyjącym, cześć za-

sługom! Przyjmijcie od nas życzenia dalszego świetnego rozwoju, życzenia dalszych zwycięstw nad przeszkodami na drodze rozwoju. Przyszłość do nas należy!

—o—

Komitet w Cieszynie prosi nas o ogłoszenie ostatnich wskazówek przedzlotowych i zaprasza jeszcze raz wszystkich do współudziału.

1. Przyjeżdżający do Cieszyna delegują jednego, który zgłosi się w biurze zlotowem, gdzie otrzyma instrukcje co do zakwaterowania, wyżywienia i programu.

Biuro Zlotu mieści się na Rynku w Domu Narodowym II p.

2. W Akademji w teatrze powinni wziąć udział najliczniej Sokoli. Przyjazd dlatego do Cieszyna wskazany już w sobotę. O noclegi postara się Komitet. Podczas Akademji koncertuje nasza orkiestra sokola z Trzebini i występuje Chór sokoli — „Sokoła" z Karwiny (z za Olzy), złożony z samych górników i robotników.

3. Zgłoszenia na ulgowe obiady także poprzednio piśmiennie w Komitecie zlotowym, wyjątkowo przyjmie się je w dniu Zlotu w biurze sokolem. — Cena od 1,— do 1,50 zł. — Zgłoszenia na wspólny obiad reprezentacyj i delegacyj (cena około 6.— zł) przyjmuje Komitet do 5 czerwca br.

4. Afisze, które w tych dniach wyślemy do gniazd, należy umieścić na widocznych miejscach.

KRONIKA SOKOLA

Z Przewodnictwa Dzielnicy.

Posiedzenia Przewodnictwa Dzielnicy odbyły się 29 IV. i 13 V. br. na których załatwiono: spory z posiedzenia Zarządu Związku, wyznaczono delegatów do komitetów W. F. i R. W., sprawę reorganizacji Okręgu V, sprawę podatku zlotowego, sprawę udziału Sokolstwa w obchodzie 10-lecia III-go powstania, pisma Związku w sprawie rezolucji Rady Dzielnicy, i odmownego stanowiska Związku w sprawie zwolnień od podatku, kart kwitowych. — Przyjęto do wiadomości życzenia Biskupa Śląskiego z okazji Zjazdu, zezwolono Sekretariatowi Abstynentów na dołączenie bocznicy telefonicznej, omówiono sprawę kursu Dzielnicowego i Związkowego, wydelegowano dha Wójcika na posiedzenie związkowej Komisji nadzorczej zlotowej, celem ostatecznego załatwienia rozliczenia finansowego Zlotu w Poznaniu.

Z NACZELNICTWA DZIELNICY.

Posiedzenie Wydziału technicznego Dzielnicy odbyło się 7 maja br. na którem zajęto stanowisko w sprawie projektu Przewodnictwa Związku co do zmian regulaminu Naczelnictwa Związku, przyjęto do wiadomości sprawozdanie instruktora dha Bartniczka i instruktorki dchny Gawlikówny, omówiono sprawę kursu Dzielnicowego i ustalono instruktorów i wykładowców na kursie. Okręgowi I-u zlecono przeprowadzić w Dzielnicy zawody strzeleckie w myśl regulaminu Związkowego. Omówiono organizację działu technicznego w organie i przydzielono poszczególne referaty. Odwołano dzielnicowe ćwiczenia eliminacyjne zastępów do zawodów związkowych.

Sprawozdanie z lustracji Dz. Śląskiej
w dniu 12 kwietnia 1931 r. w Nowym Bytomiu.

Lustracja w Dzielnicy Śląskiej miała nieco inny charakter niż w pozostałych Dzielnicach, z tego powodu, że do lekcji gimnastycznej nie zostali powołani druhowie ćwiczący, a natomiast stanęli do niej Naczelnicy Okręgów.

Zbiórka odbyła się w Nowym Bytomiu w miejskiej sali gimnastycznej, przy której miejscowe gniazdo posiada swoje pomieszczenie.

Do raportu stanęło:

Naczelnik Dzielnicy	1
Naczelników Okręgowych	11
Druhów z miejscowego gn.	30
	42
Dzielnicowa naczelniczka	1
Okr. naczelniczek	3
Druchen przodowniczek	7
	11

Pozatem przybyli:

W zastępstwie prezesa Dz. Śląskiej, wiceprezes druh Kowalczyk, członkowie Przew. Dz. i Zarządu Okr. III.

Lekcję prowadzili:

Druh Król Jerzy, ćwiczenia wstępne, druh Bartniczek Eberhardt, ćwiczenia właściwe i końcowe.

Dobór ćwiczeń gimnastycznych był za trudny, a w niektórych grupach przeładowany, jakkolwiek druhowie starali się wykonywać wszystkie ćwiczenia poprawnie i wytrwali do ostatka.

Układ toku lekcyjnego był zachowany, a prowadzący wykazali zrozumienie i zamiłowanie w swej pracy. W ćwiczeniach uwzględniali swobodę przy równoczesnem przestrzeganiu karności, dokładności wykonania i zachowania się przy dojściu i odejściu od przyrządów.

Ćwiczenia druhen prowadziła druhna W. Gawlikówna, Dzielnicowa naczelniczka Sokolic.

Naczelniczka prowadziła lekcje w ożywionem tempie i na tych samych zasadach jak druhowie. — Była tylko nieco podenerwowana, śpieszyła się zbytnio przy wydawaniu rozkazów i za blisko trzymała się oddziału. Wykazała dużą samodzielność, pewność siebie i zrozumienie przedmiotu.

Przy omówieniu lekcji, podkreśliłem przestrzegany w Dzielnicy porządek, punktualność, strój ćwiczebny oraz zaznaczyłem, że lekcje przeprowadzone były dobrze i zgodnie z obowiązującym w Związku tokiem lekcyjnym.

Ogólny poziom wyćwiczenia w Dzielnicy Śląskiej jest wysoki a ostatnio przewodnictwo i naczelnictwo Dzielnicy podniosło wymagania kwalifikacyjne i wychowawcze naczelników i przodowników z wynikiem bardzo dodatnim, zmuszając swych kierowników do pracy nad sobą.

Z ŻYCIA „SOKOŁA“ W OKRĘGACH

OKRĘG XIII.

Sprawozdanie Okręgu XIII. za rok 1930

I. Statystyka.

Niżej przedłożone sprawozdanie zamyka 4 rok działalności tutejszego Okręgu założonego w październiku 1926 r.

Skład Zarządu okręgowego w roku sprawozdawczym był następujący: Prezes drh. Widera Wincenty, wiceprezes drh Chmurczyk Emanuel, sekretarz drh Szczerba Jan, zastępca sekr. drh Suchanek Ignacy, skarbnik drh Kaczmarek Jan, naczelnik okręgowy drh Krajczyk Paweł, naczelniczka okręgowa drh Nieszwicówna Teresa, bez funkcji drh Brol Konstanty, Bimler Maksymiljan, Dymek Herman, Jańczyk Józef, Nowok Teodor, Szołtysek Paweł i Wrazidło Jerzy. W roku sprawozdawczym ustąpili z zarządu: na własne życzenie drh Jańczyk Józef i Bimler Maksymiljan, oraz drh Wrazidło Jerzy z powodu nieuczęszczania na posiedzenia zarządu. Stan członków wynosił z dniem 31 XII 1929 r. 941, wczem 520 druhów, 133 druchen, 192 młodzieży męskiej i 168 młodzieży żeńskiej. Z dniem 31 XII 1930 było 1010 członków, wczem 590 druhów, 124 druchen, 145 młodzeży męskiej i 151 młodzieży żeńsk. Liczba ćwiczących przedstawia się jak następująco: druhów 185 (31,3%), druchen 65 (52,2%) młodzieży męskiej 145 (100 % i młodzieży żeńskiej 151 (100%) razem 546 członków ćwiczących co stanowi 54% wszystkich członków zorganizowanych w towarzystwach gimn. Sokół w obrębie okręgu XIII. Przyrost członków w stosunku do zeszłego roku wynosi 69 członków, co stanowi 7%.

W Zlocie Sokolstwa Jugosławiańskiego wzięło udział 6 druhów w tem 4 druhów z gniazda z Now. Bytomia i 2 druhów z gniazda Ruda, między nimi naczelnik okręgowy drh Krajczyk Paweł i sekretarz okręgowy drh Szczerba Jan. W okręgu czynnych jest 10 gniazd w czem 9 sekcji gimnastycznych, 4 sekcje lekkoatletyczne, 1 sekcja ciężkoatletyczna, 1 sekcja bokserska, 5 sekcji gier ruchowych 1 sekcja kreglarzy, 1 sekcja śpiewu i 1 kółko amatorskie. Gniazda okręgu abonują 336 egzemplarzy „Sokół na Śląsku“, 19 egzem. „Przewodnik gimnastyczny“, 1 egz. „Na Straży“, 2 egz. „Sport“, 1 czasopismo „Start.“

Wypadków nieszczęśliwych było 5 z tego w gnieździe Kończyce 3 i w gnieździe Nowy Bytom 2. Sal gimnastycznych wynajętych od zarządów gmin przez gniazda znajduje się w okręgu 6. W trzech gniazdach odbywają się ćwiczenia w salach zabawowych, jedno gniazdo nie posiada sali gimnastycznej. Boisk wynajętych przez gniazda znajduje się w okręgu 5, 2 gniazda posiadają boiska w budowie zaś 4 gniazda są bez boisk. Listów do Okręgu wpłynęło 58, wysłano z okręgu 69.

Z pracy Zarządu okręgowego.

W ciągu roku Zarząd Okręgowy odbył 10 posiedzeń w tem 1 posiedzenie ścisłego Zarządu. — Z inicjatywy gniazda Nowy Bytom a za poparciem Zarządu okręgowego zostali oznaczeni zaszczytną oznaką drh wiceprezes okręgu Chmurczyk Emanuel i Makowski Augustyn, obaj z gniazda Nowy Bytom oraz zapisano do złotej księgi ś. p. drh Niedurnego Piotra, byłego prezesa i założyciela gniazda Nowy Bytom. Zarząd okręgowy zwołał jedno posiedzenie wszystkich skarbników Okręgu XIII, celem przyśpieszenia spłat zaległych składek na rzecz Okręgu, Dzielnicy i Związku, jedno zebranie wszystkich prezesów, sekretarzy i skarbników gniazd w sprawach organizacyjno-administracyjnych, dalej przeprowadzono lustrację wszystkich gniazd, celem sprawdzenia administracji i stanu finansów z wyjątkiem gniazd Ruda, Lipiny i Godula. Udzielono gniazdu Kończyce subwencje w wysokości 50,— zł, ofiarowano na nagrobek ś. p. drh Świdra kwotę 30,— zł na ręce Komitetu przy gnieździe Lipiny. Zlikwidowano gniazda Chebzie i Pawłów, zreaktywowano gniazdo Kończyce, zlikwidowano samodzielny Wydział Sokolic z braku sił kierujących. Urządzono jeden Zlot okręgowy, 1 akademję sokolą, 1 zawody międzyokręgowe lekkoatletyczne pomiędzy okręg. XII i XIII, 1 zawody międzyokręgowe na przyrządach pomiędzy okręg. III i XIII, 1 zawody okręgowe na przyrządach, 1 zawody okręgowe lekkoatletyczne, 1 zawody w grach dla Sokołów i Sokolic.

Z pracy naszych gniazd.

W roku kalendarzowym 1930 urządzono w gniazdach z inicjatywy ich zarządów 5 zawodów gniazdowych, 1 zawody lekkoatletyczne, 20 pokazów gimnastycznych, 17 wycieczek w tem 2 marsze nocne, 1 turniej szachowy, 6 przedstawień teatralnych, 7 wieczornic sokolich oraz kilka zabaw tanecznych. Gniazda występowały w różnych uroczystościach narodowych biorąc udział w pochodach i akademjach.

II. Stan finansowy.

Ogólny obrót pieniężny gniazd naszego Okręgu za rok 1930 wynosił 22.710,46 zł (z wyjątkiem gniazda Orzegów, które nie podało danych kasowych w raporcie statystycznem). Stan majątkowy gniazd za rok 1930 wynosił 20.425,06 zł. (za wyjątkiem gniazd Halemba, Lipiny i Bielszowice, które w raportach statystycznych nie podały stanu majątku, zaś gniazdo Bielszowice raportu statystycznego nie nadesłano).

Stan kasy Okręgu:

w dochodach	3.210,97 zł
w rozchodach	3.003,22 zł
saldo na rok 1931	207,75 zł

III. Naczelnictwo i Wydział Techniczny.

Skład Wydziału Technicznego Okręgu XIII na rok 1930 był następujący: naczelnik okręgowy drh Krajczyk Paweł, I zastępca drh Szołtysek Paweł, II zastępca drh Hucz Wiktor, sekretarz drh Głombica Jan, zastępca sekretarza drh Poloczek Edward, okręg. naczelniczka Teresa Nieszwicówna, członkowie drh Hadamik Karol, Wanda Górecka i Felicja Knopikówna.

W roku 1930 Naczelnictwo składało się z 20 członków a to: z 9 członków Wydziału Technicznego i 10 naczelników gniazdowych oraz 1 delegata przewodnictwa okręgu.

Wydział Techniczny odbył w ciągu roku 3 posiedzenia, tematem posiedzeń były przygotowania programów technicznych dla naczelnictwa, omawianie wykonania prac poruczonych przez naczelnictwo i zarząd okręgowy, opracowanie rozkazów i komunikatów technicznych. Wydział Techniczny opracował program Zlotu okręgowego i projekt ćwiczeń na ten Zlot oraz projekty zawodów okręg. W ciągu roku wysłano 160 korespondencji, wpłynęło 47. Naczelnictwo odbyło 4 posiedzenia. Na po-

siedzeniach tych naczelnictwo ustalało programy prac na cały rok, omawiało i zatwierdzało przedkładane przez Wydział Techniczny projekty Zlotu i zawodów. Lekcje gimnastyczne odbywały się prawie w wszystkich gniazdach 2 razy w tygodniu. Nie w wszystkich gniazdach jednak prowadzi się sokoli tok lekcyjny, ustalony przez Związkowy Wydział Techniczny, a to ze względu na niedostateczną ilość sił fachowych, także przeważa gimnastyka przyrządowa. Rozwój gimnastyki, a tem samem i gniazd, napotyka również na trudności lokalne, jak brak przyrządów i boisk.

IV. Uwagi.

Mimo trudności, które się ujawniają w poszczególnych gniazdach, stan członków stale się podnosi. W gniazdach brak sił kierowniczych, co jest przyczyną upadków 2 gniazd Pawłów i Chebzie. Gniazda Halemba, Kończyce, Makoszowy posiadają bardzo złą komunikację co utrudnia kontakt z zarządem okręgowym. Mimo trudności związanych z brakiem gotówki i należytego poparcia ze strony społeczeństwa, od którego przedewszystkiem poparcia spodziewać by się należało, okręg rozwija się pomyślnie, czego dowodem jest mimo upadku 2 gniazd wzrost członków o 69. Rok następny przynieść powinien usprawnienie pod względem organizacyjnym i wewnętrznym. Tak przedstawia się w ogólności obraz okręgu pod względem organizacyjnym i technicznym za rok sprawozdawczy.

Z ŻYCIA „SOKOŁA" W GNIAZDACH

Załęska Hałda (Okręg II).

Sprawozdanie z biegu, urządzanego corocznie staraniem Podkomitetu P. W. i W. F. Katowice—Brynów.

Bieg powyższy odbywa się corocznie 2-go maja, w r. b. odbył się w dn. 10 V. na trasie Kop. Wujek, Ligota stacja radiowa i Kop. Wujek.

W biegu na 2.800 m brało udział 48 zawodników i zawodniczek z 9 Towarzystw miejscowych t. j.: Kat. Hałda, Ligota i Załęska Hałda. Nagrodę wędrowną zdobył zespół gniazda Załęska Hałda, uzyskując w punktacji **21** punkt przed Klub. Sport. Ligocianka z Ligoty, który zdobył 19 punktów. — Punktacja obejmowała pierwszych 10-ciu zawodników. W biegu na 1.200 m dla zawodniczek zdobyły: I. nagrodę dhna Adamczykówna, II nagrodę dhna Gawlikówna, (obie z Zał. Hałdy), III dhna z Brynowa. **W. S.**

Świętochłowice (Okręg III)

Święto sportowe.

Niniejszem mamy zaszczyt zaprosić szan. druhów i druhinie Sokolstwa Śląskiego na nasz dzień sportu który się odbędzie w dniu 19 lipca 1931 r. w Świętochłowicach.

Zgłoszenia gniazd, biorących udział w zawodach, uprasza się kierować na ręce sekretarza Tow. Knop Piotr, ul. Vogta 19 do dnia 30 VI. br.

Program obejmuje:

Zbiórka zgłoszonych zawodników w hali gimnastycznej.

O godz. 8-mej bieg okrężny na 3000 m dla Sodrążek, poręcz, koń po jednym układzie dowolnym.

O godz. 9-tej zawody na przyrządach w hali gimnastycznej dla Sokołów jednostkowe, stopień III drążek, poręcz, koń po jednym układzie dowolnem.

O godz. 15-tej koncert w ogrodzie p. Michalika. Podczas koncertu pokazy gimnastyczne.

a) Ćwiczenia wolne druhów,
b) Ćwiczenia wolne druhiń,
c) Ćwiczenia młodz. męskiej, tok lekcyjny,
d) Ćwiczenia młodz. żeńskiej, laskami i chorągiewk.
e) Piramidy młodzieży męskiej,
f) Piramidy druhów,
g) Ćwiczenia akrobatyczne,
h) Ćwiczenia druhów na drążku, poręczach i koniu.

Zawody zgłoszonych zawodników.

Druhów: koszykówka, pięstówka.

Druhiń: koszykówka, bębenki, strzelanie do tarczy i kręglowanie o nagrody.

Zabawa dla dzieci: Wyścigi w workach, wspinanie po słupie i t. p.

O godz. 20-tej rozdanie nagród, poczem zabawa taneczna w sali p. Michalika.

Bielsko (Okręg X). Sekcja Turystyczna.

Zgłoszenia członków Sekcji Turystycznej „Sokoła" w Bielsku o przedłużenie ważności legitymacyj Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego na rok 1931, oraz o wystawienie nowych legitymacyj przyjmuje Kierownik Sekcji, drh Dr Eust. Kaczmarz, Bielsko, ul. Krasińskiego 6 I p. Zgłoszenia listowne pod tym samym adresem.

Przy zgłoszeniu należy przedłożyć starą legitymację i opłatę za przedłużenie jej ważności; przy nowych zgłoszeniach: fotografię i opłatę za wystawienie legitymacji.

Członkowie Sekcji Turystycznej „Sokoła" w Bielsku mogą korzystać ze znacznych zniżek w Pol. T-wie Tatrzańskiem. Członkiem Sekcji Turystycznej może być każdy Sokół (Sokolica) bez względu na swą przynależność gniazdową.

Sekcja Turystyczna „Sokoła" w Bielsku działa w sezonie zimowym jako narciarska.

Wkładka członkowska do powyższej Sekcji wynosi 20 groszy miesięcznie, tj. 2,40 rocznie. — Zgłoszenia na członków Sekcji Turystycznej przyjmuje drh Dr. Kaczmarz.

Cieszyn (Okręg X).

Przed 40-leciem „Sokoła".

Zasłużone gniazdo w Cieszynie, jedno z najstarszych na ziemiach polskich a najstarsze w województwie śląskiem, stoi obecnie przed pięknym jubileuszem 40-letniej działalności. Ponieważ przypadek zdarzył, że w dniach, w których ma być jubileusz urządzony, urządza miasto Cieszyn otwarcie zbiorów muzealnych własnych i zbiorów im. ks. Londzina i odsłonięcie pomnika księcia cieszyńskiego Mieszka I, ponieważ w tym samym dniu zjeżdżają się muzeologowie z całej Polski do Cieszyna na doroczne zebranie i przybywa kilka tysięcy Sokołów na Zlot, dlatego spodziewać się należy, że miasteczko nasze zapełni się gośćmi z całej Polski. Pismo nasze chętnie będzie informowało naszych Czytelników o szczegółach programu jednej i drugiej uroczystości. Dziś podajemy nazwiska osób, które w cieszyńskim „Sokole" urząd prezesa spełniały od założenia do dziś.

1. śp. Dr. Michejda, poseł, adwokat i burmistrz Miasta Cieszyna.

2. śp. Hilary Filasiewicz, dyr. Tow. Oszcz. i Zal., prezes Macierzy Szk.
3. śp. Jerzy Górniak, właśc. cegielni w Sibicy.
4. Leonard Bąkowski, artysta-rzeźbiarz. obecnie w Krakowie.
5. śp. Dr. Antoni Dyboski, notarjusz.
6. śp. Jan Kukucz, prof. gimn.
7. Tadeusz Pelczarski, prof. gimn.
8. F. Paczosa, prof. gimn.
9. Dr. Jan Galicz, dyr. semin.
10. Ludwik Eckert, prof. semin.
11. śp. Hilary Przepiliński, dyr. szkoły.
12. Jerzy Heczko, nacz. urz. skarbowego.
13. Jerzy Szczurek, naucz. szkoły ćwicz.
14. Józef Woźniakowski, prof. semin. żeńskiego.
15. Erwin Szewczyk, kier. szkoły ćwicz.
16. Antoni Anders, prof. szkoły handlowej.

Najdłużej sprawował urząd prezesa Dr. Jan Galicz, najkróciej śp. Antoni Dybowski. Najstarszym członkiem, bo od dnia założenia gniazda jest dyr. Ferdynand Dyrna, obecnie w Wiśle. Gniazdo mianowało za nadzwyczajne zasługi, oddane sprawie sokolej wogóle a „Sokołowi" w Cieszynie i sprawie polskiej na Śląsku w szczególności członkami honorowymi gniazda:

1. Dra Henryka Jordana w Krakowie, 2. Dra Żegotę Krówczyńskiego, prezesa Związku ze Lwowa, 3. Antoniego Dyboskiego, naczelnika związkowego ze Lwowa, 4. Adama Sikorę, dyr. Tow. Oszcz. i Zal. w Cieszynie, 5. Franciszka Polaczka, powstańca z r. 1863 i wiceprezesa gniazda, 6. Dra Jana Michejdę, b. prezesa, 7. Ks. Józefa Londzina, senatora i burmistrza miasta Cieszyna, 8. Dra Jana Galicza, dyr. semin., 9. Ferdynanda Dyrnę, dyr. w Wiśle i 10. Fr. Wilczka, emeryt. insp. kol. w Cieszynie.

ROZMAITOŚCI

„Droga do zdrowia."

Okręgowy Związek Kas Chorych w Krakowie rozpoczął wydawać miesięczn. „Droga dla Zdrowia", poświęcony ochronie zdrowia, sprawom opieki i ubezpieczeń społecznych.

Obecnie wyszedł Nr. 2 o treści: „Dziecko", artykuł omawiający opiekę dziecka od niemowlęctwa, wskazujący na różne choroby dziecięce i t. d. — „Ogródki działkowe", autor wskazuje na ważność ogródków, jako środka skutecznie działającego na zdrowie i stany psychiczne, służące zarazem jako miejsca do kąpieli słonecznych i t. p. wreszcie różne drobne rady i wiadomości, całość przeplatana ilustracjami.

Ze względu na podstawowe znaczenie profilaktyki chorób, wydawnictwo to może mieć szerokie pole do działania i zalecamy takowe naszym czytelnikom.

Ubezpieczeni w kasach chorych otrzymują bezpłatnie.

Redakcja mieści się w Krakowie, ul. Szlak Nr. 6.

Towarzystwo Obrony Ziem Wschodnich.

Jak dla obrony granic zachodnich naszego Państwa powstał Związek O. K. Z. z siedzibą w Poznaniu, tak dla obrony wschodu powstało w Krakowie Towarzystwo O. Z. W. Celem Tow. O. Z. W. jest uświadamianie społeczeństwa o ziemiach wschodnich, i znaczeniu w życiu gospodarczem i politycznem, niesienie pomocy pod każdym względem Pola-

Prosimy zatem Was Wszystkich o współudział w organizacji tego obchodu i w tym celu prosimy o zgłoszenia gotowości współpracy w miejscowym kom zamieszkującym Kresy wschodnie. W tym celu

Tow. O. Z. W. wydaje miesięcznik „Polska Wschodnia", omawiający wszystkie dziedziny naszego wschodu.

Z okazji 950-letniej rocznicy zagarnięciu ziem polskich na wschodzie przez książąt ruskich, poświęcony został Nr. 6. Polski Wschodniej, tej rocznicy, oraz T. O. Z. W. wydało odezwę do społeczeństwa, którą tu w całości przytaczamy.

Członkami T. O. Z. W. mogą być pojedyncze jednostki lub też organizacje.

Adres T. O. Z. W. Kraków, ul. Garncarska 6, gdzie również można zamawiać miesięcznik w cenie 1.— zł.

ODEZWA!

Polacy i Polki!

W roku bieżącym obchodzimy smutną rocznicę 950-ciolecia pierwszej grabieży naszych rdzennie polskich ziem wschodnich przez Warego-Rusów, którzy pod wodzą Włodzimierza, księcia kijowskiego, wtargnęli w lecie 981 roku na ziemie dzisiejszej Małopolski Wschodniej.

Manifestacyjnym obchodem tej rocznicy musimy powiedzieć wszystkim tym, którzy o tem nie wiedzą, że Naród Polski pamięta o tej grabieży i że zna prawdy historyczne, które wykazują niezbicie, że przed nami na naszych ziemiach wschodnich zamieszkiwały jedynie niedźwiedzie, żubry i łosie i że one tylko mogą mieć do nas słuszne pretensje.

Komitecie Obchodu na adres: Towarzystwo Obrony Ziem Wschodnich, Kraków, ul. Garncarska l. 6.

Za Zarząd Główny
Tow. Obrony Ziem Wschodnich w Krakowie

sekretarz (—) Bolesław Górski
wiceprezes (—) Józef Rogala Lewicki.

Nakładem Przewodnictwa Dzielnicy Śl. Związku Sokołów. — Czcionkami „Księgarni i Drukarni Katolickiej". Sp. Akc. w Katowicach. Odpowiedzialny Redaktor Karol Koźlik, Katowice, ul. Drzymały nr. 3.